

Erityistoimenpiteet PCR-näytteenotossa

1. Näytettä otettaessa on varottava näytteen kontaminoitumista.
  - PCR ja muut nukleiinihapon monistusmenetelmät ovat hyvin herkkiä menetelmiä, jonka vuoksi ne ovat myös alttiita kontaminaatioille. Jopa yksittäisen viruspartikkelin joutuminen näytteeseen ympäristöstä (tai esim. toisesta potilasnäytteestä) voi johtaa väärään positiiviseen tulokseen näytettä analysoidessa. Tämän vuoksi jokainen työvaihe tulee suorittaa aseptisesti, myös näytteenotto. Jos näytteenottajalla on esim. aktiivinen huuliherpes tai hengitystieinfektio, ei geenimonistusnäytteen otto ole suositeltavaa, ainakaan ilman hengityssuojainta. Olisi myös hyvä mahdollisuuksien mukaan välttää PCR-näytteen ottamista tilassa, jossa on potilaita, joiden tiedetään erittävän runsaasti virusta (esim. ripulipotilaat).
2. PCR-tutkimusta varten tulee varata oma näyteputki/astia. Näyteputken/astian tulee olla vähintäänkin tehdaspuhdas, tiiviisti suljettava, muovinen kierrekorkillinen astia.
  - Ennen PCR-näytteenottoa näytteenottajan tulee vaihtaa puhtaat talkittomat kertakäyttöhanikkaat käteen. Näytettä otettaessa on varottava, ettei näytemateriaali kontaminoidu potilaan iholla tai limakalvoilla mahdollisesti olevista viruksista. Näytteenoton jälkeen näyteputki/astia tulee sulkea välittömästi (jos avonainen), eikä sitä tule avata enää tämän jälkeen. Näyteputken tulee olla tiivis. Jos näytettä pitää myöhemmin jakaa, tulisi tämä tehdä puhdasilmakaapissa käyttäen vain steriilejä tavaroita ja nestemäisen näytteiden kanssa erityisiä filtterikärkiä, jotka estävät aerosolin kulkeutumisen pipetin ja näytteen välillä. Jos filtterikärkiä ei ole saatavilla, on näytteen jakaminen mahdollista kertakäyttöisen steriilin/tehdaspuhtaan Pasteur-pipetin avulla.
3. Näyte toimitetaan määritystä tekevään laboratorioon mielellään näytteenottopäivänä.
  - Jos näytettä ei voida toimittaa heti, näytettä voi säilyttää jääkaappilämpötilassa muutaman vuorokauden, näytteen tulisi kuitenkin olla tutkimusta tekevässä laboratoriossa viiden vuorokauden sisällä näytteenotosta. Pidempiaikainen säilytys tapahtuu -20°C:ssa, jolloin kuljetus määritystä tekevään laboratorioon tulee tapahtua pakastettuna.